

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ "ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА"

Інститут **КНІТ**
Кафедра **ПЗ**

ЗВІТ

До лабораторної роботи № 5

На тему: "Створення та використання класів"

З дисципліни: "Об'єктно-орієнтоване програмування"

Лектор:

доцент кафедри ПЗ
Коротєєва Т.О.

Виконав:

студент групи ПЗ-16
Коваленко Д.М.

Прийняв:

доцент кафедри ПЗ
Яцишин С.І.

«_____» _____ 2022 р.
 Σ = _____

Тема. Створення та використання класів.

Мета. Навчитися створювати класи, використовувати конструктори для ініціалізації об'єктів, опанувати принципи створення функцій-членів. Навчитися використовувати різні типи доступу до полів та методів класів.

Лабораторне завдання

1. Створити клас відповідно до варіанту;
2. При створенні класу повинен бути дотриманий принцип інкапсуляції;
3. Створити конструктор за замовчуванням та хоча б два інших конструктори для початкової ініціалізації об'єкта;
4. Створити функції члени згідно з варіантом;
5. Продемонструвати можливості класу завдяки створеному віконному застосуванню;
6. У звіті до лабораторної намалювати UML-діаграму класу, яка відповідає варіанту.

Клас Triangle – трикутник на площині (задаються довжини трьох сторін). Клас повинен містити функції-члени, які реалізують: а) Знаходження площі трикутника б) Знаходження трьох кутів в) Знаходження периметра г) Знаходження трьох медіан д) Збільшення одразу всіх трьох сторін трикутника на константу е) Задавання значень полів є) Зчитування (отримання значень полів) ж) Перевірка чи трикутник є прямокутний з) Введення трикутника з форми и) Виведення трикутника на форму.

Теоретичні відомості

Ідея класів має на меті дати інструментарій для відображення будови об'єктів реального світу - оскільки кожен предмет або процес має набір характеристик (відмінних рис) іншими словами, володіє певними властивостями і поведінкою. Програми часто призначені для моделювання предметів, процесів і явищ реального світу, тому в мові програмування зручно мати адекватний інструмент для представлення цих моделей. Клас є типом даних, який визначається користувачем. У класі задаються властивості і поведінка будь-якого предмету або процесу у вигляді полів даних (аналогічно до того як це є в структурах) і функцій для роботи з ними. Створюваний тип даних володіє практично тими ж властивостями, що і стандартні типи. Конкретні величини типу даних «клас» називаються екземплярами класу, або об'єктами. Об'єднання даних і функцій їх обробки з одночасним приховуванням непотрібної для використання цих даних інформації називається інкапсуляцією (encapsulation). Інкапсуляція підвищує ступінь абстракції програми: дані класу і реалізація його функцій знаходяться нижче рівня абстракції, і для написання програми з використанням вже готових класів інформації про них (дані і реалізацію функцій) не потрібно. Крім того, інкапсуляція дозволяє змінити реалізацію класу без модифікації основної частини програми, якщо інтерфейс залишився тим самим (наприклад, при необхідності змінити спосіб зберігання даних з масиву на стек). Простота модифікації, як уже неодноразово зазначалося, є дуже важливим критерієм якості програми.

Код програми № 1

Назва файлу: *main.cpp*

```
#include "mainwindow.h"

#include <QApplication>

int main(int argc, char *argv[])
{
    QApplication a(argc, argv);
    MainWindow w;
    w.show();
    return a.exec();
}
```

Назва файла: *mainwindow.cpp*

```
#include "mainwindow.h"
#include "ui_mainwindow.h"
#include "triangle.h"

MainWindow::MainWindow(QWidget *parent)
: QMainWindow(parent)
, ui(new Ui::MainWindow) {
    ui->setupUi(this);
}

MainWindow::~MainWindow() {
    delete ui;
}

Triangle t;

void MainWindow::on_setButton_clicked() {
    t = Triangle(ui->aLineEdit->text().toDouble(),
                ui->bLineEdit->text().toDouble(),
                ui->cLineEdit->text().toDouble());
}

void MainWindow::on_areaPushButton_clicked() {
    ui->areaResultLabel->setText(QString::number(t.area()));
}

void MainWindow::on_anglesPushButton_clicked() {
    Angles angles = t.angles();
    ui->anglesResultLabel->setText(QString::fromStdString(" a: ") + QString::
    number(angles.a) +
    QString::fromStdString(" b: ") + QString::number(angles.b) +
    QString::fromStdString(" c: ") + QString::number(angles.c));
}

void MainWindow::on_perimeterPushButton_clicked() {
    ui->perimeterResultLabel->setText(QString::number(t.perimeter()));
}

void MainWindow::on_mediansPushButton_clicked() {
    Medians medians = t.medians();
    ui->mediansResultLabel->setText(QString::fromStdString(" a: ") + QString::
    number(medians.m_a) +
    QString::fromStdString(" b: ") + QString::number(medians.m_b) +
    QString::fromStdString(" c: ") + QString::number(medians.m_c));
}

void MainWindow::on_isRightPushButton_clicked() {
    ui->isRightLabel->setText(t.isRight() ? QString::fromStdString("true") :
    QString::fromStdString("false"));
}

void MainWindow::on_increasePushButton_clicked() {
    t.increaseSides(ui->increaseLineEdit->text().toDouble());
    ui->aLineEdit->setText(QString::number(t.getA()));
    ui->bLineEdit->setText(QString::number(t.getB()));
    ui->cLineEdit->setText(QString::number(t.getC()));
}
```

Назва файла: *mainwindow.h*

```

#ifndef MAINWINDOW_H
#define MAINWINDOW_H

#include <QMainWindow>

QT_BEGIN_NAMESPACE
namespace Ui { class MainWindow; }
QT_END_NAMESPACE

class MainWindow : public QMainWindow
{
    Q_OBJECT

public:
    MainWindow(QWidget *parent = nullptr);
    ~MainWindow();

private slots:
    void on_setButton_clicked();
    void on_areaPushButton_clicked();
    void on_anglesPushButton_clicked();
    void on_perimeterPushButton_clicked();
    void on_mediansPushButton_clicked();
    void on_isRightPushButton_clicked();
    void on_increasePushButton_clicked();

private:
    Ui::MainWindow *ui;
};
#endif // MAINWINDOW_H

```

Назва файлу: *triangle.cpp*

```

#include "triangle.h"
#include <math.h>

double Triangle::area() {
    double p = 0.5 * (m_a + m_b + m_c);
    double S = sqrt(p*(p-m_a)*(p-m_b)*(p-m_c));
    return S;
}

Angles Triangle::angles() {
    Angles angles;
    angles.a = acos((m_a*m_a - m_b*m_b - m_c*m_c) / ((-2)*m_b*m_c)) * 180/M_PI;
    angles.b = acos((m_b*m_b - m_a*m_a - m_c*m_c) / ((-2)*m_a*m_c)) * 180/M_PI;
    angles.c = acos((m_c*m_c - m_a*m_a - m_b*m_b) / ((-2)*m_a*m_b)) * 180/M_PI;
    return angles;
}

double Triangle::perimeter() {
    return m_a + m_b + m_c;
}

Medians Triangle::medians() {
    Medians medians;
    medians.m_a = sqrt((2*m_b*m_b + 2*m_c*m_c - m_a*m_a) / 4);
    medians.m_b = sqrt((2*m_a*m_a + 2*m_c*m_c - m_b*m_b) / 4);
    medians.m_c = sqrt((2*m_a*m_a + 2*m_b*m_b - m_c*m_c) / 4);
    return medians;
}

```

```

int Triangle::isRight() {
    return angles().a == 90.f || angles().b == 90.f || angles().c == 90.f;
}

void Triangle::increaseSides(double n) {
    m_a += n;
    m_b += n;
    m_c += n;
}

```

Назва файлу: *triangle.h*

```

#ifndef POLYNOMIAL_H
#define POLYNOMIAL_H

struct Angles {
    double a;
    double b;
    double c;
};

struct Medians {
    double m_a;
    double m_b;
    double m_c;
};

class Triangle {
    private:
    double m_a;
    double m_b;
    double m_c;
    public:
    Triangle():
    Triangle(1.f, 1.f, 1.f)
    {};
    Triangle(double a, double b):
    Triangle(a, b, 1.f)
    {};
    Triangle(double a, double b, double c):
    m_a(a),
    m_b(b),
    m_c(c)
    {};

    double area();
    Angles angles();
    double perimeter();
    Medians medians();
    int isRight();
    void increaseSides(double n);

    double getA() const { return m_a; };
    double getB() const { return m_b; };
    double getC() const { return m_c; };
    void setA(double a) { m_a = a; };
    void setB(double b) { m_b = b; };
    void setC(double c) { m_c = c; };
};

#endif // POLYNOMIAL_H

```

Робота програми

Triangle

A 3 B 4 C 5 Set

Area 6

Angles a: 36.8699 b: 53.1301 c: 90

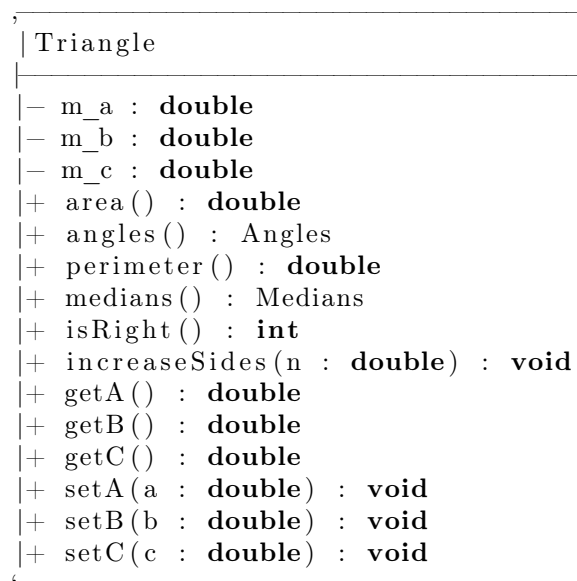
Perimeter 12

Medians a: 4.272 b: 3.60555 c: 2.5

Is Right true

Increase 1

UML діаграма

Висновок

На лабораторній роботі я навчився створювати класи, використовувати конструктори для ініціалізації об'єктів, опанувати принципи створення функцій-членів, використовувати різні типи доступу до полів та методів класів.